

د همسک پېغىد

قىستىدار عبدالرۇفىت مېنۋا دىشۇرونۇ بىچۈنە «

تىدوين او سىزىز

د
افضل تىكىور

د هسلک پیغله

۵

د استاد بینوا د شعرونو مجھو ۴

تدوین او سریزه

د

افضل تکور

کتاب : دهسک پیغله
شاعر : عبدالروف بینوا
قدوین اوسریزه : افضل تکور
دچاپ شمیر : ۲۰۰ توکه
معتمم : نعیم با تور
دچاپ کال : ۱۳۶۷ ع ۱۹۸۸ ش
دچاپ خای : ددولتی مطبعی ما بو تایپ

فهرست

شماره	عنوان	صفحه
	سریزه	۱
۱	بابا	۲
۲	دآدم بم	۳
۳	بلهایی	۴
۴	او بشکه	۵
۵	ماقی	۶
۶	ویساک	۷
۷	شراب نوشہ	۸
۸	اووس گپری	۹
۹	ژوند	۱۰
۱۰	سرینه	۱۱
۱۱	شمع	۱۲
۱۲	شپه	۱۳
۱۳	دشاور جونگکره	۱۴
۱۴	انسه فی مینه	۱۵
۱۵	قه رانه غلی	۱۶
۱۶	د تارنج غوتی	۱۷
۱۷	بیره و رماقی	۱۸
۱۹	د زیباک لور	۱۹
۲۱	غلی شانته انقلاب	۲۰
۲۳	پسرلی	۲۱

شمير	عنوان	مح
- ۲۲	طبعی سنتی	۲۶
- ۲۳	پر لی	۲۸
- ۲۴	خه پیشنه	۳۱
- ۲۵	دملی نجات ستر مسیا	۳۲
- ۲۶	دمینی وينا	۳۴
- ۲۷	دشرق جمال	۳۶
- ۲۸	دغريف پالنه	۳۵
- ۲۹	دپیرز و غير	۳۹
- ۳۰	خان غولوم	۴۱
- ۳۱	پتنه دنیا	۴۳
- ۳۲	دکار یگر ترا انه	۴۵
- ۳۳	د بیلتون سیلی	۴۶
- ۳۴	دا اومن گری	۴۸
- ۳۵	تمنا	۴۹
- ۳۶	گلو نه لیونی شول	۵۱
- ۳۷	دکار یگر ز گیروی	۵۳
- ۳۸	دامتقلال دشهید وينا	۵۵
- ۳۹	ساقی پاخه	۵۷
- ۴۰	د کلار ر نجور	۵۹
- ۴۱	ملی پسرلی	۶۸
- ۴۲	در د	۷۱
- ۴۳	د بشکلا ملکه	۷۳

سرویز ۵

سافی پاشه نو بهار دی
مجلس تاقه انتظار دی
پام که وار دی خطانه کپری
زماء وار دی زماء وار دی
بینو ا

د پښتو په معاصر و ادبیاتو کې د اړو ابناډ استاد عبدالروف بینوا نوم
زیات روښانه او خلیدونکي دی. استاد عبدالروف بینوا ډیر زیات کلونه
زموده هیو اد دادبیاتو او زموږ دفر هنګک دو دی او پر اختياله پاره ډیر او نه
هیږيدو نکی کار کپری دی. او په خپل ژ و ند کې بیزیات علمی او تلپاتی اثار کښلی
چې هر یو بیزمو بدادریاتو په تاریخ کې خاځ-گړی خای لری . استاد بینوا د خپل
ادبی عمر په اوږدو کې د خپلی شاعری په خنګک کې ډر امۍ، ادبی تذکرې او زموږ

دھیو اد دنار یخی خیر و په باب چیری گتھوری خیپنی کبری دی او دېنځو سو
په شاو خواکی علمی، ادبی او نار یخی ارزښتاك اثار بی لیکلی دی .
سر هلہ دی چی ارو اسټاد یېنوا د نور و علمی او ادبی کار و نو په پر تله
شاعری کمه کپری ده خود ډغه ټوله شاعری بی دېنښتو د معاصر شعر چیری لو روی
او پیاو روی بیسلګنی دی .

مسټه و ینه د سست تاک را

دی بی واکه زړه ته واکه را

د نانکه با با روح بیاد کړه

ز اړه می په دی و یساکه را

د استاد عبدالرؤف یېنوا اد شعر لوړنی چاپی مجهو عه دنن نه دوه دیر ش کاله
میخکی په ۱۳۳۵ هـ، ش کال کی دېنښتو ټولنی له خوا د «پر یشانه افسکار» په
نو م په بشکلی قطع او صحافت دز رو ټو کو په شمیر په ۵۵ میخونو کی خپر هشوی ده
په ډغه جمو عه کی ده ډغه ټول دوه و یشت ټو تی شعرونه راغلی دی ددغه
شعری مجمو عی په سر یزه کی سر حوم استاد ګل پاچا الفت لیکی :

«زه د بشاغلی یېنوا شاعری دده په نور و کمالونو غوره ګھم او په دی باب کی
و ر ته په چیر حق فایل یم دی طبعتاً شاعر دی . دده ژ و نه دده محبت، دده خوی ،
دده فکر، دده ناسته، ولاړه، خوراک او خکاک چیر شاعرانه رنګ لري او
اصلی رنګ یې هم همدغه دی .»

داستاد عبدالرؤف بینوا دپر یشانه افکار خخه و روسته دهجه زیات شعرو نه
زمو بدھیو ادپه مختلفو و رخچانو او مجلو کی چاپ او خپاره شوی دی او د
یوی خانگری شعری مجمو عی په توگه دهجه را تو لو او چاپ ته تیارول یو
ضرو رت و چی باشدتر سره شوی و ای مادخپلو ملگر و په مشو ره داستاد بینوا
دخلو بینتو پهشاو خواکی شعرو نه او خلو ریزی دهیو ادد مختلفو و رخچانو او مجلو
لکه د کابل مجله، دزیری جریده، دنگرها مجله، دکندهار مجله، پښتون رغب مجله،
دو بد می مجله، د پلوشی مجله، دزیری کالنی، پنکلی شعر و نه منتبه مجموعه،
نوی شعر و نه منتبه خبہ مجموعه، د پښتو درسی کتابونه، دادبی انځو په نو منتبه،
مجموعی او نور و خخه دهجه دهجه شعرو نه را تو لو او دیوی مجمو عی په توگه
چاپ ته تیار کړل . زه داسی نه او ایمچی ز مادا کار به داستاد بینوا ادنچا پو شعرو نو
په باب سکمل کار دی . کیدای شی دهجه دیر شعرو نه له مانه پاتی شوی وی
او ز مالاں تنه نه وی راغلی . داسی معلو میوری چی استاد بینوا به دخپل ژوندې
و روستیو کلاو نو کی نور شعرو نه هم و یلی وی چی ترا او سه نه دی چاپ شوی
او مو بتنه هم په لاس نه دی راغلی خود مر هو م استاد بینوا ادنچا پو شعری بیلګو
په را تو لو لو کی به زما هڅه چاری وی او امیدلر م چسی دهجه دنچا په شعرو نو
یو سکمل جو نگکیو و خت چاپ ته تیار کرم .

په دغه مجموعه کی ماداستاد بینوا د « پر یشانه افکار » نه یوازی دوه
شعر و نه را اخستی دی چی یو یی « غلی شانه انقلاب » او بل یی « پسر لی » نو میوری چی
دپر یشانه افکار په « ۶ » او « ۱۳ » مسخونو کی هم نشر شوی دی . نور قول هنده

شعر و نه دی چی ده گه په دغه شعری مجمو عه کی نه دی چاپ شوی. دکلو ر نخور
دار و ابند استاد بینو ا یو رو ایتی شعر دی چی حتی خنی بر خی بی و زن او اهنگ
هم لری . دغه دکلو ر نخور ، دشعر او نشر گلخصو صیات هم لری داچو لشعر و نه
په خینو نو رو شعری مجمو عو کی هم را غلی دی او ما هم په دی خاطر داستاد بینو ا
په دی مجمو عه کی را و بزی دی .

په هر حال که داستاد بینو ا دشعر و نو دغه مجمو عه ده گه دشعری بیلگو په
را آقو لو لو کی نیمگری هم و ی خود دی مجمو عی چاپ او خپر یدل یو نیک او
او گتیو رکار بولم او دادار و ابند استاد بینو ا حق و چی ده گه خواره و اره
شعر و نه په یو ه جو نگ کی را آقول شوی او خوندی شوی و ای .

بس همد و مر ه

په پېښتني نیمه

افضل تکو ر

۱۳۹۷ حمل ۱۸

بابا

زه عا جز به نفس هو ا کوم تر کسو مه
خورم سوی سک خیال دحاوا کوم تر کومه
خپل خواری او غسریه نه عاره نه کچم
احتیاج بـه دبل چـا کوم تر کومه
چـی پـه خـپله مـیره نـه وـی پـه دـنـیـا گـی
نسـوبـه فـخرـ پـه باـباـ کـوـمـ قـرـ کـسـوـمـه
چـی پـیـبـتـوـنـ یـمـه پـیـبـتـوـ پـه مـیـ تـلـ مـلـهـ وـی
بسـیـ پـیـبـتـوـ ژـوـنـدـ هـرـ دـنـیـاـ کـوـمـ تـرـ کـوـمـه
چـیـ دـنـقـ کـاـ رـمـبـاتـهـ زـهـ معـطلـ کـچـمـ
اعـتـبـارـ بـهـ پـرـ مـبـاـ کـوـمـ تـرـ کـوـمـه
بسـیـ وـحـمـتـهـ رـاحـتـ کـلـهـ بـیـنـواـشـتـهـ
نوـخـلـافـ لـهـ دـیـ وـنـیـاـ کـوـمـ تـرـ کـوـمـه

دا ذوْم به

لیونی انسا نیست شسی
د بشر ماغزه ایری کپی
دورانی فکر تری جو پی
تو م د بهم زری کسپی

بلا ای

ظالم غلچی زناو کپری
کپری بلهای دلا لسی
حرا مسی گھنی ہیدا شی
نام پری کبھیو دی بله ای

اوپنکه

ا حسا سات چی تو فا نی شی
دزپه کورکی اور پیداشی
احساس عتعل او را و به شی
خاځکی اوپنکه تری جلا شی

دار و ابیاد استاد عبدالروف بینوا دغه لاندی خلوریزی د ۱۳۵۴
کمال دوچمی د مجای په لوړی ګیه کې د سپینتمان په نوم خپری شوی دی.
مدون

ساقی

ساقی پا خه تو بهار دی
مجلس تا ته انتظار دی
پام که وا ردی خطانه کړی
زما واردی زما واردی

ویساک

مسسته وینه د مسست تاکت را
دی پسی واکه زیه ته واکته را
د «نازگ با با» روح شاد کنوه (۱)
زاره می په دی ویساکت را

و دغه برخه به خیتووروا یتونو کنی داسی هم راغلی ده :
« دنا نک روی می دروی »

شراب نوشہ

داو بو پر غایره کیتینینه شراب نوشہ
په صحت دزیره دغم دی شراب نوشہ
در یا له زهدہ زیره په میو میمننگه
لری گرخه له مسکاره خرقد پیوشہ

اوسم گپری

لە سپانیە خە خېرى بى لىيۇنەمە
نە پە فکر را سەتەنیمۇي تىمير پرون
پېھ خىندا دىكەپىالە دەمەو واخلمە
پەخۇپى قىر كېرە دا اومن گپری ژوندۇن

ژوند

ژوند نشه د طبعت ده

چی سرشا رشی له مستقیمه

یو جام د ک کاله هومه

بل نسکور کاله مستقیمه

مېز يىنه

د وجود لە كپرايىي نه
د يىمنلىكلىق تۈرىپل دى
دعىم وا بىامېند تە
ستنىدل او كپر يىدل دى

شمع

په ڙرا کسی ته موسکایی
په زره اور په خو له خند ایسی
سوز تپش گوزار دی ڙونددی
ته واروح د بینوا یسی

څېه

مسنده غیو د مسندار کړي
تمه مسراچ د تسوقا نویۍ
له ارام سا حله تښتی
ته ژو زدون په خوشودویې

د شاعر جونگره

ددولت له مو داتشه
خوله ما تو تو بود که
صر احی شنه په خندا ده
دغم زره کباب کباب
دپرون خاطر همسره ده
د سیما نتظار پت دی
بس دن تازه مضمون دی
او د عشق نوی کتاب

انسانی مینه

انسانان ڙو ندی په مینه
خویی مینه هو مرہ وینه
چی یی زپو نهشی بی مینی
تو یو ی یود بسل وینه

ته رانه غلی

بیا محشر راغی دگلوته رانه غلی
لاله جام شود سرو ملوته رانه غلی
ما په او په یومتر گومتا لاری خارلی
قاشه را غله دېکلو ته رانه غلی
متار اتلوقه دن گس متگی شوی میپینی
کوشی تاو کپه لی سنبلو ته رانه غلی
درز لور بر بنایه ناخی په ماغر کی
می ، مینا په زخید لو ته رانه غلی
دھوسی شو زلای له ز بینه شوی تنا کی
ېکلی وخت دېکلولو ته رانه غلی
تاو یشقلی هم په تاباندی رغیبی ؟
زنکدن شودو یشقلو ته رانه هلی

دانارنج غوته

دانارنج د گل غوته کی
سر غاره ده خسالیمیوی
مو مکی خوله په سچنید و ده؟
له مسستی بی زده رپیدی
ته والمردی په قطره کی
پامن په شنه پانه زخیزی
یاد میو رو ایل ولید
دانارنج پر سر نولیدی
یاخو او بنکه د مجنسون ده
دلیلی گریوان ته لو بیری
یه غلط شوم تاسی واوری
مینادا مسی شان چغیزه
ارز و دنــوی ژونــد ده
دباغوان زده کی غوته بیوی

بیو و رساقی ته

بیو و ره ساقی را شده
د شسراب بو عطر پاشده
گوره ور خی د و یسا که دی
زرو نه تول له خیرو ها کک دی
دنا نسک روی مسی دروپی
له خماره مسی روح مستپی
ستا تر مهینی بیو بی جارشم
صد قسه بی قبر هر تارشم
د هر جام هه شمیر یو جام را
نیشه مسته د خیام را
پهه گرنت دی ستا قسم وی
چی هر جام دی جام دجم وی
ن سورخ شنید کفر دی تلوار کفره
ای عما زداره جام تهار کفره

یر غل گله پر خرا بات کپه
د «کرم» دخم سرمات کوه
چی د تاکه لور لوخه پا خسی
در ندانو سخ کی ناهی
په لیدو بی دستنا نه شو
په خوندو بی فرزانه شو
بیاله سره رازلمیان شو
د باغلی تاکه زومان شو
تیاره زرونه بیا رفه اشی
دین دنیا وته موشا شی
در ام رام پرخای «شام» وا یو
په مهستی کی دی جام ستایو
دغسم سرگ دزرو همدم شی
لبو د یسرغم له زیو نوکم شی

دزیباکه لور

په خوب کي راغله شوخده بي باکه
دزره همه ولو چسته چالا کمه
د پېسکللو ميره پېرى ، نه ژاده
په رنگه مېدوه په خوندوه ناکه
د سر و شمرا بسو سره پيمانه وه
د پېا پېر يود باع لىه تاکه
وي مى چى دوک بى له کومه راغلى
وي چى زېبا يسم يم لىه زېباکه
زړه مى و زړه ته ددي نژدي شو
ويين شوم نهداوه نى البوشا که
د کو آچى شاره يو خو بزى وي
ورپسى پېغله په خان کاوا که

دو زی پوست بسی و ژغون کمیس و
گریوان پسی خیری لعن پسی چا که
د حمر تو نسو دا ور لو گسی وه
د عشرت نو له تو ره با که
پاس پسی په مروه د ژر گو پلنده
و چه پسی شو نله پنهه بی تپا کسه
دلعلو کان و په خاور و پته
از اد و غرو کی ، بندی بی با که
خو اپه دژو ند بی خکلی نه وو
ژو ندون بی تربیع و هم له تریا که
چی را نزدی شوه زهور نزدی شوم
کـا ته پسی قیز وو دیرز هر نـا کـه
ستـر گـی بـی مرـیـوـیـ کـاـ سـیـ دـوـیـنوـ
نـفـرـتـ اـمـیـزـ بـیـ کـتـلـ دـرـ دـنـاـ کـه

غلى شانته انقلاب

نسیم ووی د گل تھود کی بدل شود یارا نی رنگ
غلی شانته انقلاب دی بد اوی د زمانی رنگ
ورسره نوی رنگو نه، رنگار نگــک تــحو لونــه
کــپری ســمسور بــه رــاغ رــغونــه

موسم بل دی هم پل شوی دبلبل دقا نی رنگ
غلی شانته انقلاب دی بد اوی د زمانی رنگ
دروی وری زور را بــدی، زور مطرــب خانه خرابــدی
زور آــنگ دروح عــذابــدی

نوی ساز نوی، آوازــدی هم تو نوی د نغمــی رــگ
غلــی شــانته اــنــقلــاب دــی بد لــسوی د زــما نــی
نوی دام نوی صــیــهــادــدــی، نــوــی چــلــنــوــی بــیدــادــدــی
نوی آــه نــوــی فــرــیــادــدــی

هو بشیاری صیدلره بو یه بدلشوی ددانی رنگـک
غلی شا نته انقلاب دی بد لوی د زمانی رنگـک
لسری نوی محبـسو نه نه بـسو مـراـی نه یـوه خـونـه
جبـسوی لـسوی هـیـوـاد وـنـه

چـی بـندـی پـرـی نـه پـوـهـیـوـی دـاـسـی شـوـدـزـو لـانـی رـنـگـک
غلـی شـاـنـتـه اـنـقـلـابـ دـی بـدـ لوـی دـزـمـانـی رـنـگـک
طـلاـ بـی جـامـ کـی دـدـورـ ، شـرـابـ زـهـرـدـی پـهـدـورـ
نوـ شـیـدـلـ بـی غـوـاـپـی غـورـ

ای سـرـمـمـتـ زـلـمـیـهـ پـاـمـ کـمـهـ بـلـ رـاـزـشـوـ دـمـیـخـاـنـیـ رـنـگـکـ
غلـی شـاـنـتـهـ اـنـقـلـابـ دـی بـدـ لوـی دـزـمـانـیـ رـنـگـکـ
سـرـدـوـ اوـبـتـلـ قـوـمـوـنـهـ ، وـبـینـ خـبـرـشـوـلـ لـهـڑـوـ نـدـوـنـهـ
دوـیـسـدـهـ شـوـلـ وـرـانـ کـورـ وـنـاـ

گـورـهـ کـلـهـ بـهـ شـیـ نـوـیـ دـهـبـتـوـنـ دـکـاشـانـیـ رـنـگـکـ
غلـی شـاـنـتـهـ اـنـقـلـابـ دـی بـدـ لوـی دـزـمـانـیـ رـنـگـکـ

پسر لی

بیا بی و شکل له کوم خمه دکت جامونه
داد هسک ہیغله چی نا خی له جشنو نه
له مستی نه بی ماغر له لاسه پر یووت
په خوشکوبی کړه مستسپیره دا ګو نه
له خندا یی د غا پوشلا بر یېشنا شوه
مر غلري لو نسوی پر سنگ یېر و نه
په ملال ملال کا ته چی گوري بسن ته
له هو سه ور ته خسو لی سپنۍ ګل و نه
دبا دام ونی چی مشنلای ټی په غر و کی
ور په غاره بی د جنه و کړه ها رو نه
ته وا خپل ذر لمیتسو ب کا لینه نیسی
چی خپاره بی کړل پردېشت ښه هیزرو نه

هر سهار بی پنگلی مخ دی مرد وایی کا
کنه بی و پشت دستن زرده له خنده و نه
پنه پنگللا نمنمیخوی بسیما پینهتنی پیغامای
چی شین شین خی پنه خندا په مکیز و نه
دز لاما په مسیو مسستی چتی گمو ره
چی خهرا ره بی لور په اور کره او و بلونه
هم خفلا کا، هم نخنا کا هم شننا کا
چی تر خنگ کپری در و په سوین امیلو نه
د کپر دیو مخ غا تو لو سو ر بخمل کا
چی پری کاف لمسی نج و نی ا تنو نه
له سپهرو خا و رو با می گلمونه پا خسی
چی پسری تیر شی دنجلکیو پلا وو نه
د کپر و نگی دی غایرو نه پنه درو کسی
لاد پا سه بسری دچسو نو او ازو نه
واین اویس به میل دنجه نو باندی رامی
زلسمی خکه ور ته نیسی گودرو نه
صپی خلتوب مینه یو بیل قبه سره و رکا
پنه هر خایی چی میخامخ شی میون زر و نه
کتهار دزر کومبره زر و نه ژوندی کپری
چی نغمو نغمو کی ستایی شینکی غرو نه
د غره هر بو ته و این جار له تا شو
«ستا په مینه کی شندي ژله سرو نه»
دریدی جنده و ویده بی قدر سبزه موشوه
دا چی با خیده هویی له میور تو نه

هلمهند بیا په خپو را غی غاری غاری
چی ورشاری غپری شوه خپا نیز و نه
دپسرلی ناوی و دیپری و رایی پنسله
مغ کاته اخلى دغرو سورکی لالونه
نندار و تنه بی و تلی لوی واپه دی
خو چا مسنه خندا اوپی چاغمو نه
بیدردا نوته بی د که خو له مسما کپره
در درندو زپو بی لازیات کپه دردونه
دهغو به خه پسرلی وی چی ولاپوی
په کپر و غارو د بل پردر شلسو نه
جار وی دبل ترخوی تل خپل خویونه
دکنفو په خیر دبل په خندا اخاندی
یاهو رخا کاد پرد یوبه د ولو نه
یا خو یوله بله خوری دگور چنچی شی
یا بیزاره وی دیوبل لبه زوند و نه
یا هش نه قیقهوی سر اسمان ته هم لا
یا مریبی غوندی ولا په سلامونه
آه شبتهنچه چی دیز و ند هرمشی ته ور کا
په زر غاذی و نما نخل سپیره رغمو نه
چی گریالی میری ستاله پهیر زوینی
شنی تالی شوی ، شنی لمفی شمنه دینتو نه
مودله هسی زونده و زخوره خارنده
خپلوا کی موتل نصیب کپه خوچی یونه
چی مرژوند دپسرلی په خیر منمسو وی
خوندبه اخلو له دی بشکلی نندارتونه

طبعی هستی

طبعت په مهستی را هم
غوتی جو زه شمه خندهاته
بو رارنگ کبره وز روته
خان بی جو ز کبری و نخاته
ساقی هاشمده له خوبه
لام تر خواری شو مینا ته
مینه مسنه لی و نی شمه
مسمن بسا سی و بیهود یاتسه
ته هم مهستی بهه مسو سکاشه
مهسته راهه غمیوی زمساته

غیو په غیو ستر گی به ستر گو
خوله به خوله شه زماخواته
سره تا و کیرو میرو نسد و نه
زه ستا ملاته ، ته زما ملاته
بو دهل غبید کی خواسی شو
یونسی و سپسندو هوا ته
چی زه ته دسم او ته زه شی
نور حال مه وا به وچاته

پسرلی

بنه رو ن پسرلی دی ، غو ته شوه سچینه
دمینی بیغ غی اسه همره بنه
پر خانگو زانگی ژیمه خاچنه
پر مشمر لک مر و پری دوزر بنه
نوی مهال دی کو کی مسیری
نوی او بله دی نری چخنیزی
ه کی پیا لی خن سور و سون نی
دبهوخاچنو ، باندی اتن دی
سیوری دو نو پر خمکه گن دی
گلهای دچنو ، بسیا سره بن دی
زر غونی و نسی پانی رپیدی
نری و دمونه را پور ته کنیدی

بوراله منى خـه دير ژـه لـي
بنـ والـ بـيـ ولـيـ وـ لـيـ بـرـ وـ لـيـ
پـروـ يـاـلـيـ شـنـيـ دـيـ وـنـيـ وـ لـيـ
ترـ اوـ بـولـاـ نـدـيـ پـنـکـارـ بـرـيـ وـ لـيـ
مـيـنهـ دـ مـيـنهـ دـهـ خـشـوـ گـنـدـ يـبـرـيـ
مـيـنـ ،ـ مـيـنـهـ سـزـهـ جـاـ رـيـبـرـيـ
تاـ لـيـ مـوـيـهـ شـوـيـ خـلـهـيـ خـمـكـيـ
خـ تـوـلـ تـكـ سـوـ شـوـشـنـيـ بـذـيـ تـوـ كـيـ
تـورـيـ كـبـرـ دـيـ شـوـيـ پـيـ دـغـخـوـ اـكـيـ
كـبـرـيـ وـ بـرـيـ خـيـ ،ـ پـيـغـلـهـ پـهـ تـلـهـ كـيـ
وـ رـيـ سـپـيـنـيـ بـيـرـيـ سـرـهـ گـهـيـبـرـيـ
بـرـيـنـ وـرـوـ وـرـوـ ،ـخـنـيـ لوـرـيـ
زـرـ كـوـ پـنـکـارـهـ كـبـرـيـ بـيـاـ سـرـيـ شـوـكـيـ
اـكـبـرـ كـبـرـيـ ،ـ تـلـ وـ هـيـ كـوـ كـيـ
خـوـكـرـ يـوـ دـكـ كـبـرـ دـخـانـ هـلـوـ كـيـ
دـلـمـزـوـرـ اـنـگـيـ دـيـ ،ـ دـغـرـهـ پـرـ خـوـ كـيـ
هـامـ پـسـرـ دـيـرـ وـ چـهـنـيـ شـوـرـيـبـرـيـ
زـرـ كـيـ پـسـونـهـ يـاـنـدـيـ اوـ بـيـمـيـرـيـ
خـواـدـهـ دـيـزـمـيـ پـهـ پـسـرـلـيـ كـخـ شـولـ
زـاـرـهـ تـرـشـاهـ دـيـ نـسـوـيـ پـهـ مـخـ شـولـ
مـروـهـ وـلـارـهـ ،ـ پـهـ خـاـوـرـوـ بـيـخـ شـولـ
زـمـرـيـ پـلـرـوـ نـهـ زـامـنـ مـجـخـ شـولـ
نـسـوـيـ اـيـنـكـيـ -ـيـ ،ـ اوـ رـيـدـهـ كـبـرـيـ
دـمـهـسـرـ لـمـيـ نـسـوـيـ ،ـ نـسـاوـيـ وـ دـيـوـيـ

هېرى خوپەدىچى خان بى خپل وي
خوکى پە خە خاندى چى اىد بل وي
ددە هيچ نە وي دنور وشـل وي
تگر نىڭ لو يىسى دايس اتكىل وي
بىدە لابە دى، پـهـوـيـبـنـوـيـوـىـ
داپە ژونـدـمـرـهـ دـىـ هـيـچـ نـهـ خـوـخـيـبـىـ
خـوـبـ چـىـ خـوـبـ بـولـمـ لـازـهـ بـرـنـهـ بـمـ
دـىـرـ بـرـ لـوـ بـلـورـمـ لـازـهـ اـرـنـهـ بـمـ
بـورـىـ بـىـ وـبـرـوـمـ لـازـهـ بـرـنـهـ بـمـ
ژـونـسـوـكـىـ ھـورـمـ لـازـهـ وـرـنـهـ بـمـ
سـتـرـگـىـ مـىـ شـتـهـ هـيـچـ ،ـ نـهـ لـيـدـهـ كـيـبـىـ
زـبـهـ مـىـ شـتـهـ هـيـچـ ،ـ نـهـ وـيـلـ كـيـبـىـ
هـېـرـلىـ هـنـهـ دـىـ چـىـ پـېـتـقـونـ لـوـرـوـىـ
بـهـ پـېـتـقـوـ نـسـالـىـ پـېـتـقـوـ مـىـرـ وـىـ
ھـلـاـيمـ بـىـ لـانـدـىـ ،ـ تـلـ تـرـ چـەـپـروـىـ
وـبـارـ اوـ بـرـىـ بـىـ تـلـ بـهـ خـەـپـروـىـ
زـبـرـىـ دـبـرـمـ بـىـ بـرـ ھـىـمـواـدـ كـيـسـىـ
دوـىـ بـىـسـوـتـرـ بـلـهـ سـرـ جـارـ پـىـرىـ

خنه پیژ نه؟

ساده مینه افسانی خنه هیژنی؟
دها که زره نگهبانی خنه هیژنی؟
دشیشو محل کی خوبل هه نفس ور کش روی
نسه و پمه بیا پانی خنه هیژنی؟
به کاته دبل کاته دی کاته پایمل
دخله لمان خوده مانی خنه هیژنی؟
دگهدر پوست کی لیوه غلو نمی پهنه نغاری
دنهسو پهلو چوها نه خنه هیژنی؟
میکینو سجد و مسما ما هزه کرده خاو ری
عا لئی فکر اسماء نه خنه هیژنی؟
دزر و مغز وزرو خیالو نوزو دکوری
نوی خهال نوی خوانی هه هیژنی؟

دللى نيجات ستره مسيها

د ميره غا زى سو خانه متبرى منه شى
دېبنتون زمرى خلا ته سترى منه شى
چى وطن دى كه رنما ته متپرى منه شى
وركى كرونى دا فاته متپرى منه شى
اي ملى جشن نيجاته متپرى منه شى
چى پا لونكى دمرو ويى هغه ته يى
چى مى سبب د اسوي يىدو يى هغه ته يى
چى سر تاج د ېبنتون يى هغه ته يى
ير او لا ددى احسان پاته متپرى منه شى
اي ملى جشن نيجاته سترى منه شى
دوطن يخنه دى وركه تاريکى كره
ور خر گنده دى دعلم پار يىكى كره

ددېمن په غاره پېنو کي دوا بشکي کړو
معلوم شوي و هرچا ته ستپري مهشی
ای مللي جشن نجاته ستپري مهشی
په عزت دی امتهقبال تول پېټا نه کړي
یه مر ووینو د بلن به دی سماوه کړي
مردی غوش که که خو کک پلدرو ته کا ته ګړي
د خوبدي مېن حیاته ستپري مهشی
ای مللي جشن نجاته ستپري مهشی
وطن رون شوراتاو تهدی سل رنګه
پېټا نه دی لام ترشاړ هڅښک پړښکه
برغيلم باندی دی خمکه شوله تنهګه
پرمود ګران له حده زیا ته ستپري مهشی
ای مللي جشن نجاته ستپري مهشی
وقدم تهدی زامیان تول هوسيږي
په خدمت دی عسکريان تر مر تیر بېړي
ستاصفت دی چې په پا نيو لیسکل کېږي
پېنوا کړي دعاتاه ستپري مهشی
ای مللي جشن نجاته ستپري مهشی

دەپنی و ينا

سوخم ولی که په اور دی کې باپ نه يم
سر خنند مه سـتا پـر مـيـنه کـذ آـب نـه يـم
چـی پـه خـپـل اـختـیـا رـمـی زـیـه درـکـی لـالـیـه
کـهـما هـیـ غـوـ نـدـیـ کـپـرـیـمـدـمـ بـیـ آـبـ نـهـ يـمـ
چـیـ مـیـ سـتـادـ عـشـقـ وـ تـوـبـ تـهـ خـکـروـ روـوـرـ
نوـکـهـ بـرـشـمـ هـیـخـ یـهـمـ وـ کـیـ حـسـاـ بـنـهـ يـمـ
مـهـنـدـ رـپـوـ مـسـتـ پـهـ لـمـبـوـ کـیـ لـاتـاـ زـهـ شـیـ
پـهـ مـوـ خـقـنـ دـمـیـنـیـ هـیـخـ پـهـ عـذـ آـبـ نـهـ يـمـ
بـیـ روـ بـسـباـ رـهـ سـتـ اـمـسـخـ پـهـ شـغـلـوـ سـوـخـمـ
چـیـ دـ بـلـ بـرـخـوـ بـوـپـسـوـ رـیـ ذـیـسـابـ نـهـ يـمـ
کـهـ ماـپـوـ بـتـیـ خـوـکـکـ لـهـ عـشـقـهـ مـیـ دـیـ بـوـپـتـیـ
بـیـ کـهـ عـشـقـهـ هـیـخـ خـبـرـپـهـ بـلـ بـاـبـ نـهـ يـمـ
بـیـمـنـ وـ اـ دـ بـحـبـتـ کـوـیـ خـیـرـ وـ نـهـ
بـیـ معـنـیـ خـوـشـیـ نـسـ تـشـ رـبـاـبـ نـهـ يـمـ

دشراق جمال

د شرق شا و خوا اتو ر تم و ، د غفلت تیاره خسورة و
نه یعنی تن کی ژوندی دوچ و ، نه یعنی ژوند کی شه اسره و
دم رگ ژوند حقیقت ور که و ، سرگ لازوند و چاوچاته
د مسلم کار و آن بی پنهان په شیده ه یعنی جو پرمه ماته
تودنفری یعنی بی شغلی و په کسی سوز او شر رنه و
د اسلام اسدز ابراهماوره په اتنی یسو سمند رنه و
خان خانی بلا هر لور ته ، د مسلم په خان اخمه و
ملا یعنی نه و ه بوله بله ، د وحدت چیوه یعنی مپه و ه
په دی وخت د شغوله منشده د کو نه د سینه د پر غاره
نورا نی شغله شوه پور ته د اسمان لوری ته لاره
شغله ندوه مخلاند امرو چی دشراق په همسک شو پور ته
غرب یعنی لا هم په خلا کپر نورو بی خپور شوهری لور ته

په خلا بی بیا دظلم زور عظمت جلال پید اشو
اسما نو کنی شوله ناری چی دشرق «جمال» پیدا شو
بس جمال ندو سیده، هنگه ته وی دی و طن کنی
چی په نوی روح دی و بین کرده خوکه گه و مدر گه کفن کنی
ته بشروی خو بشر ته توی پیشو اتاهد ایت کسیر
په هرخای دی پور ته شیر دمسا وات اوعدا لت کمبو
تا ببده قومونه و بین کرده درندو دلام عصاشوی
دخد ای ها کث قران په لام کنی دبی لاروره نه ماشوی
دوحدت بیرون غ دی جگه کر، داسلام پرنگه بازدی
دمسام یا شلی غیری دی را و بل تری لا ندی
دزپ گس ناره دی و لا زده، له عمر اقم اسرايرانه
تر کیه مصر او هند ته، د حجا ف تر بیا باشه
پهور تلو دی نازیدله، دپو ها نو مجاسسو نه
په بیلتون در سر ه تللله، یو عالم مهیخانی ززو نه
تا ا فکار یوازی نه، دوطن دی غر و رغۇ ته
lad نیما وور ته قنگه داستا لو رو اند پینتو ته
خله و لا زی له وطنی اسلامی خدمت له پاره
چی خرگنده کری بشر ته دژون دون نیکمر خه لاره
په صورت که خه جلا شوی د ر سر ه دېپنتو نزره و
د پېستون نه هیر یدلی کله مستاچی تل په زمه و
داد مینی یوه چذبه و، چی له خاور بی کری پور ته
پمن له مرگه وطن یاد(شو) راغلی خپل دا با کور ته
له تا بو ته دی سره سک کرده سمتا را تک ته وطن خاندی
پینتا نه زلمی خو گوره خی دستا تر قدم لاندی

دوحدت فلسفه متسا وه چسی دی دوی تهدده و یلسی
په ملی وحدت راغونه دی، خانخانی له منجه تملی
قدمو اه دی پرمنو لی، هم دی مینه ماتی زیروکی
ددیخا وری دسر تاج دی متسا مزار په هد یرووی
دروته وایی گر ان سیده! زما پستی شیوی ته راشه
ته خوز ماله غیبی بیل وی زدهوم سقاته هم بیا زماشه
دپشتون هلو نه چیری دبل خا ورو کی ارام کربنی
دقیقاً مت دیخه خپلو خا ورو کی مقام کربنی

دغريپ پالنه

چی وروکی سره مو ر که
یا له وروره سره ورور که
داسی کمه له غریبها نو
هر غریب به او به مور که
هر غریب لکه ماشوم دی
خان له مر داخراور که
هو بیماری شر افت نه دی
له ورو کوچی لوی زور گه
له انصاف له عدله لری
چی دکونه و سر مرتور که
دهنه زر گی به خورشی
دیتیم زر گی چی خور که
دخنل قام رنچور به شاکه
تاته کوم هو بیمار پیغور که
چی دانه کوی بی نو مسنه
پری گویان دخله اوچور که

د پیروز و غبر

واوري هه بني غو د، دنه ناري دي د پير زو
وخت دغفلت نهدى، دخداي روی دى دهنه تو
سيز گي خد اي در كپری نننى دنيا ته گوري
پريودى تهیت خويونه کار ته مخ كپری د مرو
زرو نه گسيودشوي دما غسو نه پت په درو
تر خو به داژوند و ن که و د شو به يادشپنحو
پرخه باندي شو ته ياست، په درياب کي دحیرت
پور ته و خو خييرى سکه مو نيتوي د ختو
جر من او انگلیس شه كپری، پولنها گوري چه مشو
ستره گي مو كپری رونى پانيات واخلي له پردو

نه هورته شوی ، نه پشکته ، نه دا او من نه دپخوا
نه و بین او نه و یله یا ست نه دژوندیا سست نه دمیر و
که زاره یو تو کم دی ، دامی نه و هیچ خویو نه دپلر و
په رېتیا قول خاد ما ن شی دخپل میئنی فرمایا لیو
مر قر با ن په دیرالفت کړی د وطن په لوریدو
په اخلاص کوه ویل ته بیانوا نور یی مسناخه
که یی اوری ـ ه یی نه خهدی کارد بل په زړو

خان غولوم

نه يوازى دى دنيا کى زه په تاخان شولوم
ددنيا يم دى دنيا کى په هر چاخان غولوم
احساست چى توپاني شى، شى دعقل بېرىدۇ به
دېقا ساحىل نەشته پەفنا خان غولوم
كىرىمى دكىرو ورۇخو زرفتى لرى پەپقە
چى دىستىر گوبلا واخىلم پەبلا خان غولوم
زىرى ماشوم شورا تەزارى كەتۈرى لە زانوغوارى
سوختە بېرىمىھە پە سورى دەنەتسا خان غولوم
دىبراد غوتى لا كىلە پە رەزۈن شوە تورى خاوارى
زەلا ھىسى پەنسىم دىن سېدا خان غولوم
خەلپەرى مىستا پەچىم كى پە يوشان ولى پە كانو
لىيونى خوندى دەزخىم پە خەدا خان غولوم

په خیا لی شیشه محل کی دخپل خان په نفس ور لک یم
هوسی یم، د سراب په تماشا خان غولوم
د منتا نو پیما لی د کی زهلا هسی خمار ناست یم
خولا بیا هم دساقی په دلا مساختان غو لوم
د با با هدو نه پت شول ده ردو سپروله گرده
زه لا ناست یمه په توره د با با خان غولوم
غولو د پینتون ته امتحنار دامونه ایستمی
زر کر ته غولیدلی، خوهم بیا خان غولوم

پته د نیا

خوک راخبر نه شو در ساز و پته د نیا یمه
زیله کی می اورونه، خوپه خوله او به زمایه
مرکی طوفانه مترگی سری کامی دوینودی
دخان سره بله جنگ یمه، دیمن سره پهلا یمه
کامی غورخو مه، سر دلاندی ورته نیسمه
زمری تر پیسو لا ندی، پیشتو ته په خندان یمه
نورمی دخان نه کره، خپل می ورکشو په هرد یو کی
نه هریبو دی می خوک چاده خبر نه یس دچا یمه
ژوند می حرکت دی خو مکون نه هیچ و تی نه شم
سره می تماده زه هم مردم تمنا یمه

داغ لکه لاله لرم ، دوینو په سیلاب کسی زه
رنگ په خپلو و ینو هیا دخبل خان خونبها یمه
نورو ته مستی بینم نیجات بی زما ہروینسو دی
خپله و چی شونهی ژرده په وینسو مرہ مینایمه
وخت دتحول دی توری خاوری مرہ گلو نه شو
خس خاشا کک گل پوش ، خوزه بی بر گک او بینوا یمه

د کاریگر ترانه

ما توم سپرواتوره، ترى يوم اولور جو زوم
د جنگك له تو رو تېسرو د سولي کور جو زوم
تسو پسیر او تو کسم نه ھېژنسم نه مانسم
جهان يبور زگه جهان د سپين او تور جو زوم
د دھمني او کر کي ورا سته تورو نه شلوم
د محبت له زرو د ستر گو ت سورجو زوم
چي سپيلنو غو نسي د بادا رى تخمو نه
په کي او گي لو گي شي-هنه سورا اور جو زوم
دهنه زو رله پا ره چي د بيل کور رو رانوي
د خبيل بقا په قوت د فها کور جسو زوم

د بیلەتون سیلی

نن دی بیا له خیا له کیپنود پر گزیوان گل
سخ په پا نو څکه پت کپردبو ستان گل
زمی په وینودی لام سره کپره لاخه غواړی
بی پرو امی هیڅ ونه لید ستا په شان گل
ته بی ګله پنا یسته ګل بر تا زیب کا
پر لیمو با ندی بهتل وری ستا احسان گل
سته ګی توری د کبلی خوله پتا مه بی
خوشبویی کې دی سیوال نه دی دریحاف ګل
په ژرامی یار په د که خو له مسیمیو
په پسر لی کې لاقازه شی په باران گل
ده جران دانه په زړه کې میون یسووړه
څکه شین بی په لحدشو دار مان گل

د بیلتوون سیلی دی بیا را غله له کومه
پی یی ژوبل کپر ز ما دزره و دان گل
دزره گی بلیل هر خو یخیر شوپه بین کسی
ویی نه لید دوفا او دوجدان گل
پرژرا ژرا را ستون شوله گاسزاره
چی کار گانو بو یا وه د گلستان گسل
د پر دی گل بو یمه خوی دی دېخی و
میره تل روزی په مینه دخپل خان گل
د پینتو پر گامسو را غلامم ژرا را غله
چی می و لید نیمه خوا دخپل لسان گل
دزره وینی به پری توی لکه او به کرم
کده زرغون کپری ربوماته دافغان گل
دمه و په وینو لژند بیا بنا نونه
سره کالی واغو متل خکه ار غوان گل
چی پخوا کی یی چنجه د تعصب دی
خدای خبر چی به غولی بیوی زما حیران گل
چی د خسوز د گله هم تسه بینو ا بی
شه فایده که وی نیولی تول جهان گل
که او من وخت د گلو نه دی زه په نه یم
را ته جو ر مشا عربی کور مستان گل

دا اوس گپی

سحرها خیدم لەخو بە جگر خون
صرمی کیپنبو ده له غمه پرۇنىگون
د هستى نىستى شۇمنو يرغلرا ور
پە وھو وھویی شىن كېزىمالپۇمون
دۇغۇم توان بى ما تەدو كېرەغۇم بېرۈرەشۇ
روح ماغزە مى له ژۇندۇنەشۇھەزبۇن
تخييل كى سىت «خیام» پەخندا راڭى
پە موسکا يىسى راتسە ووی دامضمۇن
لە سبا نە خە خىرىمى لىيۇ ذىھ؟
نە پە فىكىر راستىنېرى تىر پۇرون
پەخندا دە كەھيا لەد مىيۇو اخلىم
پەخوبىي تىر كېرەدا اوس گپى ژۇندۇن

تمنا

ساقی بهار شو زما اوستا ورخی دی
هم دمسستی هم دمسینا ورخی دی
دمیخا نودر وازی خلاصی شولی
پیماد سهبا او د مینا او رخسی دی
بلبل په غور کی دغوقسی وايسی دا
دامیید واو دخند او رخسی دی
گل دلاله شو جام دمسی هر چاته
او من د بود يا او د صحراء ورخی دی
دوه مین زروننه سره شیبز په غیروشول
دېنکلاید واو دېنکلا ورخسی دی

هر لورته خاندی و نمگار نگ گلو ته
هم دزی سبا هم در عتناو و مخسی دی
پیغلو ز لمصوته په خندا و ویل
چی داتن او دگه او رخی دی
دمای سی دخلوت و رو تپی
د آرزو او تمثا و رخی دی

گلو نه لیونی شول

دولول پــیکى زــئخــیر وــرلــره بــو يــه
در اــمــبــیــلــچــاــبــیــلــ گــلــوــنــهــ لــیــوــنــیــ شــولــ
چــســیــ مــســتــاــ نــوــمــرــهــ مــســتــ خــارــهــ غــمــرــیــ شــیــ
دــکــوــغــیــوــهــاــ مــارــانــ بــیــاــ چــنــدــ نــمــیــ شــولــ
چــیــ لــهــ کــبــرــهــ بــیــ مــوــ ســکــیــ نــهــ مــاــ ذــشــوــنــهــوــ
نــنــ جــرــ گــهــ کــیــ دــرــ نــدــاــ نــوــخــنــدــ نــســیــ شــولــ
چــیــ پــهــ یــوــ کــاــ تــهــ بــیــ وــرــیــتــ کــپــلــ هــزــارــ زــرــوــ نــهــ
دــمــاــقــیــ تــرــ ســرــزــرــ خــلــهــ ســوــیــلــنــیــ شــولــ
دوــپــمــوــتــوــهــاــنــ هــوــخــورــلــهــ رــاعــ اوــبــهــهــ
دوــ یــدــهــ دــمــاــغــرــ گــوــنــهــ هــاــ شــنــیــ شــولــ

چی دزد و بینی بی بل ته نندار تو نشوی
دلاسه دا غونه گوره هبتنی شول
دا زاد سه ندر غیره هوا ره چسی رام شی
د چسوا نی دجوش فکرونده تو هانی شول
چسی به بسو غرپ به بی سل دری و هلی
او سن په خپله بی چامونه سل منی شول

دکاریگر زگیر وی

خودی تو ان وی خسروه می
زیوه می لسوی دیڑو بلوه می
ز و رستم دی پسنه خهو گنپه
اور دظمسلم پسنه اسمبو کپه
تسودوه می تو دوه می
ز نه می سه سیزه چه سو خم
ل سه سیز لوبیر ته خسرو خدم
ستاد زوه سیز لک نیستی ده
زماد ز نه سیز ل هستی ده
شدو چه قولمه مره لمبه شم
سمور تسر ہما یسے لسو لمه شم
ھسر بھر کسی می شر رشی

پـه خـر مـن د ظـلـم مـسـرـشـی
تـیـسـز وـه مـیـ تـیـسـز وـه مـسـیـ
چـی لـه رـبـرـه دـی تـا وـیـسـوـم
خـمـوـچـی رـغـمـرـمـ مـظـبـوـ تـیـسـوـم
سـتـا زـرـه سـوـرـ زـمـا بـه رـبـرـا وـشـی
زـمـا زـرـه کـرـرـوـرـ سـتـالـه کـرـا وـدـی
کـمـه وـه مـیـ کـمـه وـه مـیـ
زـمـا بـه وـیـسـنـوـ خـپـرـ سـرـه کـمـه
لا تـرـی جـوـرـه فـوـا رـه کـمـه
خـوـهـرـ خـاـخـگـسـیـ یـیـ توـهـانـ شـی
دـظـاـلـمـ کـوـرـ باـنـدـیـ وـرـانـ شـی
ژـوـبـلـوـهـ مـیـ ژـوـبـلـوـهـ مـسـیـ

داستقلال دشهیدو ینا

چی واکٹه می خپل کی هنده نیاز من یم
در ورد د مینی صادق مین یم
سرمی پری شوی زخمی پرتون یم
په وینو لژنسه گلگون کفن یـم
شهید پرخاوره دخپل وطن یم
شیرین وطن می وحان ته خپل کی
خلاص می له قیده خخه د بدل کی
لکه پخواو یو می په سل کسی
نوژه به ولی په مرگ خود من یم
شهید پرخاوره دخپل وطن یم
ترخپلی مینی می خان قربان کی
پهخپل او وینو می ملک ودان کی
نوم دپنتون می لور ہرجهان کی
لا ندی ترسخاور ورنگین بدف یـم
شهید پرخاوره دخپل وطن یـم

می اختردی خپرمی سره ده
لحد مسی سور دی سره مسی جنایه ده
زینه بخی نه یم سره می بنه ده
سر غو خو نکی د خپل دپمن یم
شهید پر خاوره دخپل وطن یم
دا یو زه نه یم سل نور سرونه
چار شول ترمینی پنکلی مخونه
چی هر رپیدی سره بیر غونه
دو ب په رحمت کی دذوالمنن یم
شهید پر خاوره دخپل وطن یم
چی وغایم ته په جنگ هرنه یم
جنگ دماتی په مت خر نه یم
که سرمی پری دی لاھیخ سر نه یم
غیرت بیونکی پیشتوں ته نن یم
شهید پر خاوره دخپل وطن یم

ساقی پا خه

ساقی پا خه پسیا له ر او زه
دهو بیا ری غم رانه وا خله
جاردي شمه

ساقی پا خه پسیا له را وره
چی بیا مر شاره مسقا نه شمو
دجام لمه فیضه و ندا نه شو
له حسر تو نو بیگنا نه شو

چی له مسقی سره مو مست شی سمی غرونه
ساقی پا خه پسیا له ر او زه
د مسجیت جسو زه دنیا کپرو
دغم په مر گکپور ته صهبا کپرو
داد نسیا گسی یوه خندان کپرو

چی په خندا مو فلک و کپری اتھونه
ژو ند د سرور یو تر انه شی
دمایو می کو رویر ا نه شی
زما او منا خای میخانه شمن
شولاس تر هاغه زره په زره وا یورا زونه
ساقی پا خمه پیا لمه راو ړه

د کلور نخور

هاخوا ، دی خوا

غچیده ای هسک دنگ غرونه ، پېڭلۇوی دامان شوندی

پېرىۋىسى تكى مەھىنى دېپىنوا ورو ، او :

پې زەو كى يى لعلۇ نه

شىنى تائى ، شىنى لمنى وي دسروغاپتو لوپكى

پېنى يى رونو چىنور وورو ورسىنەخلى خلىدلى

نىشقا گە دتنېئر كەتكە خەدا دزركو ، وي سىندىرى دېبلەو

خوپە دى خيالى جىنتكى خەپە سوي انگازە ھەخپە يەلە ، تىتىيدە

پەۋرا نە ، وېرلىلى لەزىدىلى اسويلۇدى داولە ،

ورو ورو ناشى ؟ !

ورو ورو خاندى ؟

هو ، ددى غروپە لەم تو دىبەتونو پە بىستەر كى ،

زاروغ پرۇت ، لەكلو كلو راھىسى ،

مېلانە و ، خومېر ژواندى ، پرۇت بى حالە او بى توانە

« خيرات خور » بى نامت و سرتە ،

«دمگر» وی گونه‌ی وهلی، در زنجور رچیب ته بی کتله نامت بی پینو ته، او:

زرزری خوخولی پنهانی شونهای
«خان» بی خواته وهلی، خپله دده ورته پروت یوغشت چلام و
نامت «ملک» بی و کین لورته، پرمیدلی خیقوز
دهنه ناروشی دوی ته و، اختر

«خیرات خور» بیری ته لام کی وی وااهه داعسی شبخوند،
«دخیرات فکر و نه بوبه در زنجور حال دی بی خوند،

خان چلام کش کی خپل خواته، بیا تازه بی کپله غاره، و بی تو
خله میخت په زوره وی ویله:

«داقچی ساه په کی چله بی داهم گوره بر کت مستاد دعادي
«دمگر غوشه کپه لکی، دخان دگپ تر چن چن و روسته دامی
دخپل خان شو په مستاینه:

«ماهم پوخ دم په «چو کپی»

«ملک» و غر و میبد په زوره و بی ویل:

«هوملنگ با با! داهم مستاد دم اثردی چی ارام پروت دی بی وا که
دوا او بی عذا به ژبه دنیا که» بی

«خیرات خور قسمی شمهirlی و بی ویلی:

بیا هم بو یه خیرات تو نه

دمگر و نو پل په زوره، وی چن

«حق ده صدقه رد بلا»

خان ملک شول و ارخطا خو «خان» سرو پوراونه
«پنه مو و ویل مگر؟»

«خیرات خور» پوغپ مبو هله

«نه غواړي اگر دا هم تاسی خان یا ست چې تپی د خیر ور،

«ملک» د «خان» ملا تپ شو خوله بی پريکپه په ويـنا،

تاسی سنه واياست، خوبـنا بـی چـې دـخـان دـافـکـرـوـيـنـه، شـهـ چـېـ پـاـتـهـ

ورـنـخـورـتـهـ موـدـ لـاـوـخـتـهـ دـىـخـقـلـىـ، نـورـشـهـ پـاـتـهـ نـهـدـىـ دـهـتـهـ، چـېـخـيرـاتـ

پـرـیـ وـکـوـيـنـهـ:

«دمـمـگـرـ» شـاـوـخـوـاـکـپـهـ چـفـ بـیـاـيـیـ دـاـسـیـ کـپـلـهـ ھـفـ

«تـهـ بـیـاـ کـپـیـ خـهـ عـجـاـيـیـ؟ـ کـهـ بـیـ خـهـ ذـهـ درـلـوـدـلـیـ، موـدـ تـرـیـ غـوـښـتـهـ

خـهـ، بـیـاـ پـرـدـهـ خـلـهـ چـاـ پـیـرـوـوـ؟ـ!ـ!

«خـانـ» پـهـ کـتـ کـتـ وـخـنـدـلـهـ، «خـيرـاتـ خـورـتـهـ» بـیـ وـوـيلـهـ

«وـدـیـ کـپـهـ پـخـهـ خـبـرـهـ تـهـ وـاـشـهـ بـهـوـیـ رـاـپـاـتـیـ؟ـ

«خـيرـاتـ خـورـ» کـپـهـ شـمـلـهـ شـاـتـهـوـیـ کـتـنـ دـغـوـجلـ خـواـتـهـ

وـیـ وـیـلـ پـهـ خـوـ شـالـیـ

«هـنـهـ هـنـدـهـ غـواـگـیـ شـیـ خـيرـاتـ دـیـ دـ اـگـرـیـ چـېـ بـلـ وـیـ وـ تـبـتـیـنـهـ»

«ملـکـ وـخـمـیدـ:ـ خـهـ وـ اـیـیـ؟ـ

داـشـوـ اـزـ ماـپـهـ وـپـوـ پـاـيـیـ

بلـدـچـاـ پـهـ مـلـهـ تـلـهـ نـهـدـهـ

خـوـکـ بـیـ زـ مـاـخـخـهـ بـهـ بـیـاـيـیـ

داـزـ مـادـهـ دـچـاـ نـهـدـهـ

داـوـخـتـ لـهـ بـیـ تـاـبـیـهـ، رـنـځـوـرـلـاـسـ وـغـوـ رـخـاـ وـنـهـ، وـ نـبـتـیـ دـخـانـ

لـهـ، خـهـ خـانـ پـهـ خـشـمـ وـغـرـ وـمـبـلـهـ.

«اوـهـ پـهـ لـامـ کـیـ لـاـتـوانـ شـتـهـ؟ـ دـاـ عـجـیـبـهـ رـنـځـوـرـ مـارـ دـیـ چـېـ

لاـسـوـنـهـ غـورـخـوـيـنـهـ، زـماـ پـهـ خـيـاـلـ چـېـ رـنـځـوـرـ نـهـ دـیـ، هـسـیـ خـوـ یـوـ تـګـماـرـ

دـیـ، ژـرـبـیـ وـتـپـیـ لـامـوـنـهـ»

«دمگر» بیا چف چف شروع کی وی چی «بیا پیری بی راغی» تو تکه
«غواپی» پیر یان واخمل هاپی «شکرانی و راره بویه»
خان پتکی له سره خلاص کی، تینگ و تپل لامونه، در نیخو روح
می و ندوته، و در یدرنیخو رله در ده، رو نهی لب سپری مترگی مریه
جوری دو ینوسری کامی

«دمگر و ترهیدنه» فضل فضل «بی کپه ناری بیا بی دامی کپری
چغاری.

«تینگوہ بی خان کاکا، در نیخور مترگی پیریانی شوی خیرات خور
هم و ارخطا شو
وی: «راوپری بی کتاب کی، دپیر یا نو په دی باب ک و تپری
در نیخو ر مترگی، وینی توری بلا گانی» «بلک» و غر مبل چی:
«هوکی: په کتاب عمل ضرور دی، در نیخور کا ته بی با کک دی
هوسا یی ور لره بویه وینبو ل بی خطر نا کک دی» تو لوو ویل په گده:
«وتپری در نیخو ر مترگی، بانو گان بی لکه ژرگی
چی له شره په امان شو»

«خیرات خور» شمله کپه خیری، تینگی و تپلی، مترگی، در نیخور
رنیخور بیا له دیره در ده پرهوبن راغی
«رانه خه غواپی ظالمو!
لاموز یونه ماره نه دی?
تامی زما هر ڈه که غصب لانسو نه ما ره نه دی?
زما دمکی مری غایی، زما دباغ خوبی میوی قوالی تامی وخته لی،
زه مو پر ینبیو و می و اکه، بی
اسوی، لانور خه غواپی له ما نه

دغه تشن کاتنه موهم لا پير زونه دی ظالما نو
 چي می سسته گئی راتهی مدقمه گرانو
 «خیرات خور» په توبو گله شووی؛ اخره زمانه ده تو بی و با می
 يارا نو:
 در نجور حال مو بتر شو پرتی وا بی، گلهی و چی، په چهیا تو
 خوشی سرمهو
 ما ويل چی خیرات و گئی، خود اتاسی نه منله)
 و زنجور بیا په زگیروی مرشو خوله بی ورو، و روپه انستلله:
 «چهیات نه دی رینتیاوا ایم، زمانلاس به و تنهما کی زما پیشی به پسر
 سیدلی په سسته یا به می گتمانی زساندلاس او د پینو گتمی، بیا به تاسی و ختمی
 تاسی هر خنخوری خونه خوری زماناد و بنتیا غام.
 «دمگر» په لاس خوله ور کیمپو د په چف بی کړه خوله وا زه
 دا خبری شیطانا نی دی، بد شگون دی بد شگون، او من هپریان بی
 راغمل خوی ته
 ژربی و تبهی داخوله، چی فساد تری و لا ژبیوی
 و تپخله مالک، خان، خیرات خورهم ور مره مل شو، تولو و ویل
 په گله
 «هو په کارنه دی رنجور ته غږیدل ډېر
 ژربی خوله ورتپوی؟!
 دو نجور خوله تپل کیمپو خودی وخت کی
 ددر وله اری منځه دزلمو هڅی او مندره
 در نجور هپو ته رسیبیو
 «غلی شهانته او پېټون دی بدلوی دزمانی و نگ
 صره و خوڅیدر نجور بیا، خوبی وا که بېر ته وا ید

«خیرات خور په زار و سرشو :

«خیر، خیر، داخه زور دی، نا اشنای غوندی بیکار بیوی، در نیخور
حالت بی بند کا»

«دیگر» چف کپره بیایی ووی :

نوی نوی پییریانان دی، راوتلی له در ونه

بله همیته بی شیونه، در نیخور حال به ابتر کاڑ ری و تپی غور و نه
دزلمونا ره نژدی شوه داسی شان او ریده کیبوری آ

«دی و پری زور ریباب دی

زور مطری خانه خراب دی

زور اهنگ دروح عذاب دی

نوی ساز نوی او از دی

هم شو نوی دنخمی رنگ

غلی شانته او بیتون دی

بدلوی دزمانی و نگ

ملک و غرب مبید چی «دا بیا خو که مستان دی، ناخبره نا پوهان دی،
په دی پوه نه دی چی دلتہ بی له دی خلور قوتو بی له دی ملور طا قتو بل
هیخ و آکه نه منل کیبوری، نه خایبوری »

خان بریتو نه تاوارا تاو کپرل او اپه چه غ بی وویله :

«ستان نه دی لیونیان دی پریبردی تامی چی دوی راشی بیا به و
گوری یارانو، چی سرو زه بی داسی و کوتل شی لکه مرو نه دمارانو
په دی وخت کی دله راغله دزلمیا نوودرید له در نیخو رسرا نه نژدی
داسی بی و کم له پوشتنه کرو بید نه

«دار نیخور دی متماسی معنگی که دلو بوده نا نیخکه ستانی لاس

کی ۹

خان ملک و قارید له اه پوشنمنی د زلمیا نو په غصب بی و پو پنچله،

و بی ویله

تاسی خو کی یاست؟ خه بحق دی، در نیخور په حمله هیشو کی نه پیوژ-

نی تامی « خیرات خور کتاب پرانست حکم بی دامی کی بیان

چپ شی چپ شی، کشرا نو حق دی حق د مشرا نو

دی کتاب کی دی راغلی ما په دی ستر گو لید لی

واک اختما ردى دخانا نوشہ چی کېرینه بشه کو ینه

یادغیو ملکانو، نور حق خو گک نه لرینه

ملک و غربیل له قصدہ

« زموږ توری توری په دی کار کی شولی مسپینی خو تراومه

زمودم خ نه، داسی و نه در یدل خو ک»

له کم غاره یاست راوته بیا به دی اتن کمبیو توئی خی، خی خی، په

خپله لاره زموږ و نیخور موکی بی واره

زا فرازه شو تپیوی ..

زلمونا ره با ندی کېره چی

در نیخور حال چاربد کپری؟

چادی حال ته ر مو ای؟

لامی بی بند ستر گی بی بندی خوله بی بنده، په غوب و کی بی توکری،

دده هر خه تاسی یو ووړه که شاروی

میځکی تغري

ده ګټل تاسی خقل دی بی واک پروت بی امری تامی و کېر لی چې چی،

دا کم انسانیت دی؟

« دمگر » چف کپر له کرار، تف بی کېره دخولی نسوار بیا بی و کی دا گفتار:

« مګر موږ اسنانا نه یورا پنیا است انسانیت؟ »

زلموو و بيل «يا سمت خوانسا نازو كي تو پيردي خو كك بلار نخورته،
خو كك دوار نخورته

قاسي هغه آنسا نان ياست چي رنخورو؟

هر شه هر شه خفني اخلي بيماي موتى ورتپي

نه بيماي پريودي چي خه و ويني ياخه و اوري، خه و وای

خود خه غرض دپاره، هر شه به کوي

دانو شه انسانيت دی؟»

خان په کمپ کمپ و خندله و بی و یله

که و ارسناسی شی زلما نو

خه به و کپری مغر و را نو!

دابي گزدائي ميدان، دار نخورا نسان

زلموو کتيل يوبيل ته، سم شوه تو له و تکل ته

خان، ملك بيماي کپرله لري «خيرات خور» جور شو و مغل تسه
«دمگر» پت شو کودري کي،

زلمو پرا نستلى متر گي در نخور، هم لا مونه، هم غورونه، هم

بي خوله، بيماي پاشه رنخور،

له کمکه پراور و کي کپر اوچت

خان ورتنه حيران کتيل

واي زماخاني؟!»

ملک بيماي په حسرت، حسرت ويل:

واي زماملكي؟!

خيرات خورت رت ژرل!

واي زما خيرات؟!

دمسگر له خواشینی شین شین کیده :
وای زماشکرانه ؟ !

خوز لمور کره هغه خهله ترازه
«غلی شا نته اوپتون دی بدلوی دزمانی رنگ»

هملی پسر لی

قدرت بیا پشکلا اغماز کپره
ژر به رنگ دجهان نور کا
له بروخاور و به گل پاخی
سچیره دپت به بیا سمسور کا
پهچمن کی اسہ په گلسو
د بلبل او پور ته ش سور کا
نوی ژوند نوی بهار به
دھر چا په کلی کور کا
خو بی موڑه نور به هرشہ په هوسن او په خندنا شی
لام په لاس به ز لمی نجو نی ، مستی کما ندی په زخاشی
هو پسر لی وخت دخوبی دی
مسنان اخلی تری خوند و نه
چی بی تن پت نس بی موڑوی
وی د عیش بی اسما بسو نه

هر طرف پنکلی منظر وی
رازپه زاریسی سنجار ونه
بنگلیسی بسی وی ولا بی
نه بسی وی دکسور غمونه
خوچی نس کی بی مسوکپه ککوی ددی قوم به خه پسر لی وی
له خواری په رفع اخته وی پروت په گنده ککی زگهر وی وی
موږ به ګل دپسر لی خه کپرو
چی مو قوم په خا و رو خپرو
تول بی وزلی و بدی تسبی
در بد ره لسو خ لغه وی
هیڅ احساس ادر اکبی نهودی
په ژوند ونی بی روح مزوی
تر هر چا و روسته پا تی
و هر سیال ته بی سر خپرو
په یوه متنه متحاج وی، وی ولا پرو پر دی در ته
نور چړچی ددوی په مال کپری دوی ذه گوری دی ضرر ته
له خپل ځانه پیه ګانه وی
تل د بېل په ننداره وی
له ژوند یو سره پسوري
خو معنا په شمارد مړو
متیر ککی پته خوله بی واژه
په ستا ینه د نی ګکو وی
خان ته نه گوری چی شه کپری
نه د خان نه د ہردو وی
هی تو په له داسی ژوند چی هستی بی خان ته عاروی
ژوند بی شه وی، مر ګکی بی شه وی شه خوبنې شه بی بهاروی

دا پسر لی راخى تير يجو
نه پاتسيجوي دا گلو نه
زبوده کار ملی پسر لی دي
و بین شه ای بیلهه هېستو نه
يو ملی حشن چو دا کسره
پريجور ده دازاره خو بونه
ستر گی وونسی کړه و ګسوره
دنیما کړي خه شه کارو نه
ها زره مندره پر يېو ده توسي ساز نوی آواز دی
محوه کېږي محوه کېږي درته وايم دژوند را ز دی
ما کړي غارې درته خلاصي
دادي وخت دی که و یېښېږي
که و یېن نه شوی تباھي ده
کوردی وران شوفنا کېږي
شله پسرورت قوتی قوقسی بی
لاتر خونه راغو نه يېو
نده دی علم نه دی کمال مشته
نه پهه هېڅ هنر پو هېږي
خان ډیدا رکړه خان هوښیا رکړه مستامی پسر لی همدادی
کهدادا نه وي پسر لسی، هېڅ دی هم د هېڅ زن او سبادی

درده

راشه راشه درده را شمه
خودی توان وی خو روهمی
دھسُوبنی غسمرا نه یوسمه
دردوه مسی دردوه مسی
گوندی وی چی دسته نو
دشمنا ب سرمه مزه شم
په پر هر می ما لگه دوره
ور یته می و ریقوه می
چی په شمان دیارد زلفو
په هرتاپ کمی می بل تاپ وی
په لا سو دبی تا بیمو
تسا ووه مسی ، تسا ووه مسی

دکمه او پنه کمه ایسی کمی
مسی گسپرا او او ارام هیر کمه
چی فطرات مسی کمه یدل مشی
کمه وه مسی کمه وه مسی
تول بدن می سورانگار گمه
چی هی سولو هر خه دودشی
دخامی سکو رهی سکر و ته
سو خوه می سو خوه می
چی خبر درد په درد شم
در در دمند سر ه همد رد شم
بی دردی خوب رانه لارشی
مکونله وه می مکونله وه می
په امیمه چسی دخوارا نو
دکلچی پورور کمی شیشم
زینه کمه سره لمبه خانسوزه
و یالسوه می و یالسوه می

دېنکلا ملکه

په ۱۳۳۶ کال چې فه چین ته تلمی و م د
«سنکا ټګ» په ولايت کي دهنه دېنکلا ملکي
چې نوم بې هم «ملکه» و «داور مچي» دهار
په مشهور تیاتر کي میاما نه کړو ، نوما
هلته دهنجي ملکي دهاره یو ټو بیتونه وویل
بېنوا چې هغه دادی

کار یګره خو به و بین شو ، ویل چې داخه بدڑونه دی
هو سونه دی دنورو زما په برخه جګر خون دی
زه بې گډه نوری څتنی ، زما په وینوی خانی ده
دګید په پوست کي لیوه وي ، خود عوه بې چوپانی ده
زه بې کوره بې پناهه دبهای دی لوړ قصر و نه
ماه ودان کړه دا قصر و نه ، خوزمانه شته یوه خونه
دبهای بډا بې شه ده ، دغږیمې دوینی شکل دی
که خانی که خاقانی ده ، دمز دورد روح وژل دی
وینی جوش و کي را پاڅیده هاڅیده ازقلابونه

کار یگرد نیاشوه چو رو خوار او بله ای سره یور نگ شول
امتیا ز له منجه و رک شود خاقان تختو نه پونگ شول
باداری له منجه و لاره ، کار یگرد خان با دار شو
دمزد و رگته شو ه خپله ، بز گر خپله زمیندا رشو
کا ریگر مست له شهر وره چی بی ختمه خاقانی کره
در بار لاغمه خلاس شو چی بی ورکه در بانی کره
نوری مرتیت نه و چا ته چی بی خایه احترام کری
لاس پنام وی هر ناکس ته په اکراه راته مسلم کری
از ادی نغمه بی مرگره ، په سر وراو په نخاشمو
له هر قید او هر تسليمه از اده او بی پروا شو
خواخا په حال تغیر شو رنگ بی والوت زره پریشا نه
مردی تیت په احترام شو ، نور خبر نه شو له خانه
چی پرهو بش شوز زه بی ووی چی داشه او خه نظر و
زهستکر له انتیاده ، داد کسوم جا دو ائر و
زره وی واوره ای کم بخته نه جادو نه بی اثر و
دشکلا ملکه را غله متالله خنگمه بی گذر و
کار یگر په شخصه را غی وی چی نه عوارم ژوندون بیا
چی له مره شورا نوی هنه ز وی خیری مضمون بیما
مرچی تیت شی ملکی ته ، داد ژوند لو گمرا هی ده
زره وی هلی شه کم عقله ! داد حسن پاچا هی ده
کار یگر به له هر قیده ، دخپل مت په زورا زا دشی
خود حسن له زندیه نسوی ژوند مسومی ابا دشی
چی کشش دمیتی نه وی ، نه داخمکده نه اممان شته

هاتمه هر قوت کمز ور شی چی د حسن خلا را شمی
عقل او فکر شی بیکار چی ملکه د بشکلا راشی
ملکه د بشکلا نه کپری په ملکو بسا نمای حکمو نه
قلمر ویسی د حکمو نو ، دی همدیش بینواز رو نه
خکه نور عالم که مهتابی د تا جسو نصو ملکه بوسا
بینو ا به هیره نه کپری ، داد زرو نو ملکه بوسا

منته

داروا پاد امتیاد پیپوا ددغه شعری جونگ په چاپ کی لازمه ده
چی د دولتی مطبعی د ما نو قایمب دخانگی مدیر زلمی محمود، باشی
عبدالحکیم، سید ایمان، محمد حکیم، جمیلی او نورو خیخه دزده له کومی
منته و کړم چی ددی کتاب په چاپ کی بی په ورین تندی او ډیری حوصلی
سره زما مر منته کړی.

ټکور

۲۱۰

داقغا نستان دليکوالو انجمن
— ۱۳۸ —